

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

- a) **IZVJEŠĆE O RADU ZAVODA ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD HAZU U OSIJEKU U 2017. GODINI**
- b) **PLAN RADA ZAVODA ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD HAZU U OSIJEKU ZA 2018. GODINU**

Podnositelj

*Zavod za znanstveni i umjetnički rad
HAZU u Osijeku*

Osijek, lipnja 2018.

IZVJEŠĆE O RADU ZAVODA U 2017. GODINI

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku je znanstvena jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu kojom rukovodi voditeljica i upravitelj Zavoda, te Vijeće Zavoda. Voditeljica Zavoda je akademkinja Vlasta Piližota, a upravitelj Zavoda professor emeritus Antun Tucak, u dopunskom radnom odnosu.

U Zavodu su tri stalno zaposlena djelatnika: znanstvena suradnica dr.sc. Martina Harc, administrativni tajnik i dostavljač-čistačica.

Znanstvena djelatnost

Dr.sc. Martina Harc, znanstvena suradnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sudjelovala je na četiri međunarodne konferencije i objavila ukupno tri rada u međunarodno priznatim časopisima koji imaju međunarodno uredništvo i inozemne recenzente i/ili koji su zastupljeni u jednoj od baza podataka koje su relevantne za izbor, dva rada su u procesu objave te je jedna od urednica knjige sažetaka s Međunarodne interdisciplinarnе znanstvene konferencije Baštinska kultura i digitalna humanistika: sprega starog i novog : Knjiga sažetaka, Osijek: Odjel za kulturologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2017.

Harc, Martina; Briš Alić, Martina: *The capital structure of enterprises in the furniture industry cluster* // Interdisciplinary Management Research XIII / Bacher, Urban ; Barković Dražen, et. al (ur.). Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku, 2017. str. 1045-1060 (demonstracija, međunarodna recenzija, cjeloviti rad (in extenso), znanstveni). Harc, Martina: *Issues and challenges faced by re-starters in creating new businesses in EU28* // Zbornik radova 6. međunarodnog znanstvenog simpozija "Gospodarstvo istočne Hrvatske – vizija i razvoj / Mašek, Anka (ur.). Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku, 2017. str. 183-192 (demonstracija, međunarodna recenzija, znanstveni). Harc, Martina; Basarac Sertić, Martina; Andabaka, Ana *Financial Resource Availability and Financing Needs of SMEs in EU28 and Croatia* // The Paradoxes of Leadership and Governance in the Postmodern Society / Tipurić, Darko ; Galetić, Fran (ur.). Zagreb: CIRU - Governanace Research and Development Centre, 2017. str. 494-510 (demonstracija, međunarodna recenzija, cjeloviti rad (in extenso), znanstveni).

Međunarodna interdisciplinarna znanstvena konferencija Baštinska kultura i digitalna humanistika: sprega starog i novog, rezultat projekta DARIAH-EU

Katedra za knjižničarstvo Odjela za kulturologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u suorganizaciji sa Zavodom za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku, Umjetničkom akademijom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Muzejom Slavonije u Osijeku i Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku sudjelovala je u prijavi međunarodnog projekta *Digitalizacija baštinskih knjižnih fondova: naša nužnost i obveza* na natječaj europskog konzorcija digitalne istraživačke infrastrukture u umjetnosti i humanističkim znanostima DARIAH-EU. Projekt je odobren i tijekom projekta je dostupan na službenoj internetskoj stranici <http://calenda.org/374502?lang=en>. Rezultati projekta predstavljani su na međunarodnoj interdisciplinarnoj znanstvenom konferenciji 19. i 20. svibnja 2017. godine. Dr.sc. Martina Harc u koautorstvu s doc.dr.sc. Tihomirom Živićem sudjelovala je s radom: Digitalna humanistika i kulturomika danas.

Skupovi

Šesti međunarodni znanstveni simpozij Gospodarstvo Istočne Hrvatske – vizija i razvoj – u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta „Josipa Jurja Strossmayera“ u Osijeku održan je 25. - 27. svibnja 2017. godine.

Drugi međunarodni znanstveni i umjetnički simpozij o pedagogiji i umjetnosti: komunikacija i interakcija umjetnosti i pedagogije u suradnji s Umjetničkom akademijom u Osijeku održan je 12. i 13. listopada 2017. godine.

Kamo ide istočna Hrvatska? Demografsko stanje, prognoze i traženje izlaska iz krize Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema u suradnji sa Zavodom za znanstveni i umjetnički rad u Đakovu održan je 1. prosinca 2017. godine.

Predstavljanje knjige

U suorganizaciji s Maticom Hrvatska, Ogranak Osijek predstavljanje knjiga Državni udar I i II, autora Vladimira Šeksa održano je 30. studenoga 2017. godine.

Dani otvorenih vrata

Predstavljanje knjige U osječkom nutarnjem gradu, autorice Helene Sablić Tomić. Knjigu su predstavili prof.dr.sc. Damir Matanović, akademik andrija Mutnjaković i autorica. Otvorenje izložbe O životu i djelu akademika Mije Kišpatića, autorice Sanje Vidović, muzejske savjetnice Muzeja Slavonije u Osijeku. O životu i djelu akademika Mije Kišpatića govorio je akademik Vladimir Bermanec.

Akademija

Akademija povodom 130 godina od rođenja Leopolda Lavoslava Ružičke u suradnji sa Sveučilištem Josipom Jurjem Strossmayerom, Prehrambeno-tehnološkim fakultetom u Osijeku i Hrvatskim društvom kemijskih inženjera i tehnologa – Društvo kemičara i tehnologa Osijek održana je 10. studenoga 2017. godine. Pozdravnu riječ uputila je akademkinja Vlasta Piližota.

**IZVJEŠĆE O OSTVARENIM PRIHODIMA I RASHODIMA U 2017. GODINI
- OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA**

Opis	Plan 2017.	Ostvarenje 2017.	INDEKS ostvarenje/ plan
PRIHODI	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00
1. OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00
UKUPNO PRIHODI	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00
RASHODI	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00
MATERIJALNI TROŠKOVI	65.000,00 kn	100.000,00 kn	153,85
1. Dnevnice za službena putovanja		1.723,19 kn	
2. Uredski materijal		914,81 kn	
3. Stručna literatura		7,00 kn	
4. Materijal za čišćenje i higijenske potrepštine		2.868,69 kn	
5. Energija i grijanje			
6. Digitalizacija arhivske građe			
7. Troškovi telefona, interneta i poštarine		10.828,07 kn	
8. Tekuće i investicijsko održavanje		3.207,50 kn	
9. Komunalne usluge		3.605,74 kn	
10. Ostale intelektualne usluge			
11. Grafičke i tiskarske usluge		76.845,00 kn	
12. Usluge promidžbe i informiranja			
13. Reprezentacija			
14. Računalne usluge			
15. Ostali nespomenuti rashodi			
16. Putni troškovi vanjskih suradnika			
17. Honorari za izdavačku djelatnost			
OSTALI TROŠKOVI	35.000,00 kn	0,00 kn	
Osječka Tvrđa			

Mursa - Hadrijanova kolonija uz limes Rimskog carstva			
Sakralna arhitektura Osječke Tvrđe			
Konzervatorske i urbanističke posljedice rušenja bedema Tvrđe u Osijeku			
Monografija o zavjetnom spomeniku Presvetog Trojstva u Osječkoj Tvrđi			
Kroz nutarnji grad			
Kartografski izvori za povijest osječke Tvrđe			
Osječki tramvaj			
Mursa u svjetlu numizmatičkih nalaza			
Spomen soba Nobelovcima u III. Gimnaziji u Osijeku			
Režijski troškovi HAZU			
UKUPNO RASHODI	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00

Osim sredstvima Osječko-baranjske županije, Zavod se financira i sredstvima Grada Osijeka u iznosu od 120.000,00 kn te sredstvima dobivenim na javnim natječajima.

Opis	Plan 2017.	Ostvarenje 2017.	INDEKS ostvarenje/plan
PRIHODI	267.124,00 kn	267.124,00 kn	100,00
1. OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00
2. GRAD OSIJEK	120.000,00 kn	120.000,00 kn	100,00
3. MINISTARSTVO ZNANOSTI RH	47.124,00 kn	47.124,00 kn	100,00
UKUPNO PRIHODI	267.124,00 kn	267.124,00 kn	100,00
RASHODI	267.124,00 kn	267.124,00 kn	100,00
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00
MATERIJALNI TROŠKOVI			
OSTALI TROŠKOVI			
GRAD OSIJEK	100.000,00 kn	100.000,00 kn	100,00
JAVNE POTREBE U KULTURI- Zavičajna arhitektura	20.000,00 kn	20.000,00 kn	100,00

MINISTARSTVO ZNANOSTI (Mursa u svjetlu numizmatičkih nalaza)	47.124,00 kn	47.124,00 kn	100,00
UKUPNI RASHODI	267.124,00 kn	267.124,00 kn	100,00
RAZLIKA PRIHODA I RASHODA	0,00 kn	0,00 kn	

PLAN RADA ZAVODA ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD
HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U OSIJEKU ZA 2018. GODINU

Znanstvenoistraživački rad

Projekt Osječka Tvrđa

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku odlučio je 2011. godine pokrenuti inicijativu i provesti organizaciju izrade povijesnih znanstvenih studija i sintetske znanstvene monografije Osječka Tvrđa, temeljenu na sljedećim tezama:

Osječka Tvrđa tijekom dvomilenijskog postojanja nastala je i održala se kao branik prijelaza preko Drave: njena lokacija neposredno nakon utoka Drave u Dunav prekida snažnu dunavsku barijeru i omogućava najpovoljniji ekspanzijski kontakt jugoistočnih europskih i maloazijskih država sa srednjoeuropskim državama, a to podrazumijeva građenje mosta i njegovih branika. Ova strateška uloga osječke lokacije manifestirala se tijekom povijesti:

Pretpovijesna naselja na lokalitetima sliva Drave u Dunav.

Utvrđena antička Mursa s kamenim mostom začetak je organiziranog i branjenog prijelaza preko Drave.

Srednjovjekovni kaštel, te opkopima i ziđem opasano naselje na području današnje Tvrđe nastavlja zacrtanu povijesnu funkciju.

Turski Osijek izgrađen je kao snažna tvrđava sa zamjetnom gradskom arhitekturom, a sagrađeni famozni most bio je tada shvaćen kao svjetsko čudo i ključni oslonac turskih vojni.

Novovjekovni Osijek oblikovan je kao idealni grad renesansno-barokne fortifikacijske arhitekture i branik prijelaza preko Drave.

Moderni Osijek po uzoru na europske gradove pretežno je oslobođen od utvrda i opkopa, no urbana jezgra ostala je gotovo intaktna.

Povijesnost i kvaliteta fortifikacijske baštine Osijeka nameću potrebu znanstvene obrade dosadašnjeg društvenog i arhitektonsko-urbanističkog razvitka grada-tvrđave u cilju prezentacije domaćoj i europskoj kulturnoj i stručnoj javnosti.

Recentno stanje osječke Tvrđe zahtijeva ispitivanje i sintetiziranje optimalnog programa razvitka.

U cilju kvalitetnog ostvarenja znanstvene monografije Osječka Tvrđa neophodna je suradnja svih kulturnih institucija grada Osijeka i Osječko-baranjske županije.

Voditelj projekta: akademik Andrija Mutnjaković.

Nakladnička djelatnost

1. Sakralna arhitektura osječke Tvrđe

Unutar kompleksa osječke Tvrđe, među brojnim vojnim i civilnim građevinama posebno mjesto pripada sakralnim građevinama. Panoromom tvrđe dominira župna crkva sv. Mihovila izgrađena u prvoj polovici 18. stoljeća. U stilskom pogledu ona je preslika austrijskog baroka s vrlo vrijednim i bogatim crkvenim inventarom. Sjeveroistočnim dijelom Tvrđe, između Trga. V. Lisinskog, Vodenih vrata i sjevernog tvrđavskog bedema ističe se crkva sv. Križa u kompleksu franjevačkog samostana. Franjevačka crkva sv. Križa građena je na samom početku 18. stoljeća, a tijekom prve polovice 18. stoljeća podignut je i novi veliki franjevački

samostan. Crkve i samostan bili su središta kulture, znanja i duhovnog života, te su u njima već u prvoj polovici 18. stoljeća organizirane škole, prvi studij, djelovala je tiskara i sl.

Prilikom izvođenja zaštitnih radova na crkvi sv. Križa 1989. - 1990. godine arheološkim su istraživanjem otkriveni ostatci romaničko gotičke crkve dijelom u crkvi, a dijelom u dvorišnom dijelu samostana. Crkva je rađena u gotičkom slogu a masivni kameni portal ima sva obilježja romanike. U apsidalnom dijelu crkve nađeni su ostaci nadgrobne ploče Filipa Koroga iz kraja 14. stoljeća. Postavlja se pitanje kad je zapravo izgrađena prva crkva u Tvrđi. Iz povijesnih izvora znamo da se u 12. stoljeću u Osijeku pojavljuju Cisterciti, postavlja se pitanje je li romanička faza izgradnje vezana uz njihovo djelovanje. Povijesni izvori također govore da je u vremenu između 14. i 16. stoljeća u Tvrđi bila još jedna crkva o kojoj nemamo nikakvih podataka, pa čak ne znamo ni njezinu lokaciju. Iz svega proizlazi potreba da se crkvenim građevinama u Tvrđi posveti posebna pozornost, da se temeljito istraže i publiciraju. U tom smislu predlažemo temu istraživanja i prezentacije sakralnih građevina osječke Tvrđe:

I Prva pojava sakralnih građevina u Tvrđi:

- izvori i literatura – povijesni podatci
- ubikacija sakralnih građevina u urbanom tkivu Tvrđe
- kronologija i okolnosti izgradnje

II Crkva sv. Mihovila:

- povijesni podatci, vrijeme izgradnje
- opis građevine, stilske karakteristike
- digitalizacija tehničke dokumentacije (tlocrt, presjeci, karakteristični detalji)
- obrada inventara (može se obraditi kataloški ili samo napraviti izbor najvrijednijih)
- fotodokumentacija

III Crkva sv. Križa s franjevačkim samostanom:

- povijesni podatci, vrijeme izgradnje
- rezultati arheoloških istraživanja iz 1989./90. s opisom ostataka romaničko-gotičke bazilike, vrijeme nastanka, stilsko određenje, valorizacija
- opis građevine, stilske karakteristike
- digitalizacija tehničke dokumentacije (tlocrt, presjeci, karakteristični detalji)
- obrada biblioteke i inventara (kataloški ili samo izbor najvrijednijih djela)
- fotodokumentacija
- obraditi i crkvu i samostan

IV Zaključna razmatranja o nastanku, položaju, stilskim karakteristikama i ulozi sakralnih građevina i njihov značaj u osječkoj Tvrđi

V Pripreme za tisak

- lektura tekstova
- recenzija
- prijevod na engleski
- dizajn publikacije, prijelom i tisak

Autori: Zvonko Bojčić, prof., mr.sc. Henrik Damjanović, Denis Njari, prof., prof.dr.sc. Nenad Močanin, Tone Papić, dipl.ing.arh., Margareta Turkalj Podmanicki.

2. Mursa – Hadrijanova kolonija uz limes rimskog carstva

Knjiga Emilia Marina „Mursa – Hadrijanova kolonija uz Limes Rimskog carstva“ na potpuno novi način predstavlja antički grad Mursu, prethodnicu Osijeka. Naime, naslanjajući se na izvrsnu monografiju o Mursi i njezinim spomenicima iz pera Danice Pinterović te na objavljena djela i rezultate arheoloških istraživanja u proteklih četiri desetljeća, autor postavlja saznanja o tom antičkom gradu u široki kontekst Rimskog carstva i njegova Limesa, nadilazeći konkretna otkrića i spomenike same Murse.

Tri su glavne posebnosti te sinteze:

Prva je naglasak na vezivanje povijesti grada i njegova osnivača cara Hadrijana. Odatle i podnaslov knjige. Naime, upravo je Hadrijan, rođen na teritoriju današnje Španjolske, ponajviše učinio na osiguranju granica Carstva, uključujući i u Panoniji, te je njegova odluka da uspostavi koloniju Mursu za stalno dio širokog projekta koji će nedvojbeno naći odraz u urbanizmu i arhitekturi grada, sociološkoj i religijskoj slici antičke Murse (Prolog i Poglavlja I-IV).

Druga je posebnost naglasak na osobe i događaje koje znače da je taj grad bio mnogo važniji od onoga što bismo mogli suditi na temelju poznatih nam njegovih spomenika. Naime, njih je neusporedivo manje od nekih drugih važnih antičkih gradova na području Hrvatske, primjerice Salone, Narone, Jadera, Pule. Međutim, razni događaji, pa uostalom, na prvom mjestu i bitke koje su se na tom području vodile, a od značenja za europsku povijest, udio kako rimskih careva tako i Mursijaca, čine da je Mursa bila grad koji svojim značenjem nadilazi svoju vlastitu spomeničku baštinu (Poglavlja V-VII).

Treći je naglasak na proučavanju Murse u okviru dinamičkih zemljopisnih koordinata: Zapad-Istok i Sjever-Jug. Prva se konkretizira kroz svojevrstne to dobne autoputove koji su vodili od Italije ili današnje Francuske prema Istoku: Mursa je bila na tim glavnim pravcima te je stoga zajamčeno bila u kontaktu s gradovima koji su bili na toj trasi, u prvom redu onima na teritoriju današnje Slovenije, naravno, Hrvatske, kao i Srbije. Koordinata Sjever-Jug pak konkretizira se u odnosu Jadran-Dunav, te na obrambene i prometne pravce. Slijedom toga imamo osobitu priliku usporediti Mursu s najpoznatijim arheološkom lokalitetima na odgovarajućem dunavskom prostoru (Poglavlja VIII-IX).

Zaključno, autor inzistira na raznim profilima oživljene Murse i na mogućim literarnim ili arheološkim ekskursima (Poglavlje X i Epilog).

Autor: prof.dr.sc. Emilio Marin.

3. Kartografski izvori za povijest osječke Tvrđe

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku pokrenuo je 2011. godine projekt „Osječka Tvrđa“ kojem je cilj predstaviti javnosti nova saznanja vezana uz povijest Tvrđe. Na taj način želimo predstaviti jedan važan hrvatski i europski povijesni spomenik.

U okviru spomenutog projekta planiramo izdati monografiju „Kartografski izvori za povijest osječke Tvrđe“ koja bi uključivala kartografsku građu iz svih domaćih i stranih institucija u kojima se čuva. Monografija bi uključivala digitaliziranu građu planova i nacрта osječke Tvrđe. Ista bi predstavljala korisnost afirmacije fortifikacijske arhitekture Tvrđe kao reprezentativnog uzorka jednog srednjoeuropskog obrambenog sustava.

Autori: Ante Grubišić, prof. i mr.sc. Henrik Ivan Damjanović.

4. Kužni pil Sv. Trojstva u Osijeku

Barokni kužni pil koji zauzima središnji prostor Trga u osječkoj Tvrđi nastao je po uzoru na brojne slične koji su postojali u gradovima Austrijske monarhije. Izradu kipa 1729.-1730.g financirala je barunica Marija Ana Petraš, udovica husarskog generala, podmaršala Maksimilijana Petraša, zapovjednika osječke Tvrđe, u znak trajnog sjećanja i zavjeta na haranje kuge u Slavoniji i Osijeku. Kompozicija ovog baroknog spomenika izvedena je kamenom pješčenjakom u obliku stupa na kružnom razvedenom podnožju položenom na pravokutnoj platformi s prilaznim četverostranim stubištem. Na vrhu spomenika je prikaz Sv. Trojstva.; grupa kipova s atributima. Kipovi Krista i Boga Oca su kameni, a lik Duha Svetoga i aureole su izrađeni od metala.

Na glavnom postolju smješteno je pet svetačkih likova: Sv. Sebastijan, Sv. Franjo Ksaverski, Sv. Karlo Boromejski i Sv. Rok te Sv. Rozalija u ležećem položaju.

Naknadno su u uglove stuba, prilikom obnove 1784. godine, ugrađeni postamenti s kipovima Immaculate, sv. Katarine, sv. Ivana Nepomuka i sv. Josipa, za koje se zna da su izvorno stajali na drugim mjestima u gradu

Postolje spomenika raščlanjeno je na vijenac, valjkasto tijelo s ugaonim volutama i poligonalno podnožje a leži na širokom, piramidalno oblikovanim stubama stubama. Na spomeniku je uklesano pet latinskih natpisa koji imaju kronograme. Na njima se čitaju godine izgradnje te obnove spomenika: 1729., 1730., 1829. i 1867. godina.

Kako je osječki Pil najznačajniji barokni spomenik javne plastike nužno je predstaviti ga kroz monografiju domaćoj i stranoj javnosti.

U sklopu monografije obraditi ćemo sve povijesne podatke i svu arhivsku dokumentaciju, napraviti kronologiju svih zahvata rađenih na spomeniku s iscrpnom fotodokumentacijom i dati jednu povijesnu i povijesnoumjetničku valorizaciju.

Autor: Hrvatski restauratorski zavod.

5. Mursa u svjetlu numizmatičkih nalaza

Mursa u svjetlu numizmatičkih nalaza monografsko je izdanje (serija, nakon monografije iste autorice - Nekropole rimskodobne Murse), prvo u Republici Hrvatskoj, kojem je svrha, približiti numizmatičke vrijednosti rimske Murse.

Sistematsko popunjavanje numizmatičkih zbirki tijekom 137 godina postojanja osječkog muzeja, rezultirao je brojnim nalazima rimskog republikanskog i carskog novca koji predstavljaju dragocjen izvor informacija stručnjacima – arheolozima, numizmatičarima, istraživačima ili pak ljubiteljima starina.

Detaljan opis:

Od monografije Murse, Danice Pinterović, koja je nedavno u reprintu ponovno objavljena, proteklo je više od četiri desetljeća. U tom se razdoblju otkrilo mnoštvo arheoloških nalaza, od kojih neki prelaze okvire lokalnog pa i regionalnog značenja. Među njima je više od nekoliko desetina tisuća primjeraka rimskog novca, uglavnom neobjavljenog, koji čini mozaik bogatog numizmatičkog fundusa otkrivenog na području antičke Murse.

Tematski plan poglavlja:

Odabrani primjerci svrstani u tematske cjeline, opisani, interpretirani u povijesnom kontekstu te bogato ilustrirani fotografijama, terenskim skicama i bilješkama bacaju novo svjetlo u razumijevanju kronologije i razvoja rimske prekolonijalne i kasnije Colonie Aelie Murse (Poglavlje IV. Katalog novca).

Katalogu prethode Predgovor i Uvodna riječ (Poglavlja I. - II.) koja govore o zemljopisnim i povijesnim odrednicama rimske Murse, te poglavlje (Poglavlje III. - Stanje istraženosti) o stanju istraživanja tematike kojom se bavi ova monografija - republikanskim i carskim novcem na ovome području. Na jasan i pregledan način prikazuje se stanje istraženosti, i najznačajniji autori koji su se bavili ovom tematikom. Opsežnom raspravom (Poglavlje V.) i analizom novca i podataka koji su se iz njih mogli prikupiti i prikazati, autorica postavlja saznanja o tom antičkom gradu u širi kontekst Rimskoga carstva, iščitavajući prošlost, ukazujući na život i tijekove civilizacijskih promjena na panonskom prostoru.

Autorica: Dr. sc. Hermine Gorické – Lukić.

6. Osječki tramvaj od konjskog do električnog

Monografija sadrži uvod u kojemu se govori o javnom prometu u Osijeku prije izgradnje tramvaja, opisane su prve inicijative za izgradnju tramvaja (Ante Čop, Friedrich

Rosenberg, Rechnitz, Ullman, Hoffman i drugovi, François Gärtner iz Antwerpena, D.W. Klein i drug.), državna regulativa za izgradnju tramvaja, kao i neke inicijative za izgradnju tramvaja koji bi Osijek povezo sa susjednim gradovima. U poglavlju „Osječki tramvaj grade Osječani“ piše se o osnutku Osječkog dioničarskog društva konjske željeznice i njegovo funkcioniranje (Utemeljujući odbor, Statut (pravila) Osječkog dioničarskog društva za konjsku željeznicu). Nadalje, opisana je izgradnja konjske željeznice, poteškoće u izgradnji, pritužbe građana prije i za vrijeme izgradnje, postupci vlasti kao što je Tehničko-redarstveni obhod, a posebno su obrađeni njemački i austrijski uzori u organiziranju i funkcioniranju osječke konjske željeznice i ostali izvori uredbi za organizaciju konjske željeznice u Osijeku, u koje spadaju: Upute za rad konduktera i kočijaša, Vozni i prometni red konjske željeznice u Osijeku itd. Nakon izgradnje i puštanja u promet 1884. godine opisane su još neke inicijative za izgradnju tramvaja i malih željeznica u okolici Osijeka, predstavljen je prvi zakupnik osječkog konjskog tramvaja Schönberger i prikazano je poslovanje osječkog konjskog tramvaja u 1884. i 1885. godini, prikazane su promjene ugovora grad Osijek - Dioničarsko društvo konjske željeznice, inicijative Osječana: Poduzetnik Klein iz Osijeka izgradio je uspinjaču u Zagrebu, inicijativa za izgradnju parnog tramvaja u Beogradu 1886. godine. Opisani su radovi na proširenju tramvajskih pruga u gradu Osijeku i postupci ishoda dozvola za te radove, kao i funkcioniranje osječkog konjskog tramvaja (uprava, nadzorni odbor i sl.), te problemi u funkcioniranju osječkog tramvaja kao što je to bilo prilikom asfaltiranja osječkih ulica 1895. godine.

Posebno poglavlje je „Poslovanje osječke konjske željeznice“ u kojem je prikazan broj prevezenih putnika, duljina pruga, ostvarena dobit i sl., za razdoblje od 1891. do 1. svjetskog rata.

Zasebno poglavlje je inicijativa Osječkog dioničarskog društva konjske željeznice iz 1895. godine za izgradnju tramvaja od Osijeka do Batine koja još nije obrađena u literaturi. U ovom poglavlju opisane su: Najave gradnje tramvaja od Osijeka do Batine, prikazane su dozvole za prethodne radove za izgradnju tramvaja Osijek - Batina i njihova višestruka produljenja, partnerstvo nadvojvode Friedricha od Austrije u tom projektu, prikazan je rad na pripremi izgradnje željeznice Osijek - Kneževi Vinogradi – Batina - Beli Manastir i konačno rezultat: izgrađena je Podravska vicinalna željeznica: Branjin Vrh (Beli Manastir) – Karanac - Kneževi Vinogradi – Suza – Zmajevac - Batina.

U poglavlju „Povijest elektrifikacije konjskog tramvaja u Osijeku“ prikazani su naponi Osječkog dioničarskog društva konjske željeznice i Poglavarstva grada za elektrifikaciju osječkog konjskog tramvaja, problem grada Osijeka i dioničarskog društva s plinarskim društvom Imperial - Continental Gas - Association iz Londona, koje je kočilo elektrifikaciju tramvaja i grada. U ovom poglavlju prikazane su inicijative i aktivnosti više gradonačelnika Osijeka (Graff, Pinterović ...) na elektrifikaciji grada i uvođenja električnog tramvaja od 1890. do I. Svjetskog rata, prikazana je inicijativa Osječkog dioničarskog društva za konjski tramvaj koje konkurrira i dobiva koncesiju za izgradnju električnog tramvaja u Novom Sadu. Prikazano je i stanje osječkog tramvaja, nesreće i pokušaji grada da otkupi dionice i preuzme osječki tramvaj kao preduvjet elektrifikaciji. Prikazano je funkcioniranje osječkog konjskog tramvaja za vrijeme trajanja 1. Svjetskog rata kao i štrajk radnika osječkog tramvaja 1918. godine.

Prikazane su i ponude najznačajnijih europskih tvrtki za radove na elektrifikaciji grada i tramvaja koje se zbog 1. Svjetskog rata nisu ostvarile. Posebno je obrađena uspješna izgradnja električne centrale i električnog tramvaja za mandata gradonačelnika Dr. Vjekoslava Hengla. Prikazan je njegov Program rada gradonačelnika, odluke gradskog zastupstva, preko izbora izvoditelja radova Charles B. Mc Daniel Jr., do suradnika - savjetnika na projektu (za električni tramvaj, ravnatelj Zagrebačkog električnog tramvaja ing. Košak iz Zagreba, ravnatelj elektrane u Karlovcu, ing. Montana). Prikazane su mnogobrojne žalbe, projekt za izgradnju tramvaja

(Osnova električnog tramvaja), opisan je tijekom izgradnje, te rad gradskog odbora za elektrifikaciju.

Dan je Tehnički opis crveno - žutog osječkog električnog tramvaja te je istraženo i potvrđeno da je električni dio kola tramvaja isporučila tvrtka „Škoda“, a da je karoseriju izradila tvrtka „Ringhoffer“ iz Smichova kod Praga, ista koja je izradila carski vlak Franje Josipa s kojim je 1897. godine doputovao u lov na Beljsko vlastelinstvo.

Detaljno su prikazane trase električnog tramvaja, više peticija građana Osijeka (s imenima): kao ona da se izgradi tramvajska linija kroz današnju Divaltovu do Hutlerove pa do Trga bana Jelačića u Donjem gradu, za trasu pruge kroz Cvjetkovu do donjogradskog groblja ili inicijativa građana da tramvajska pruga ide od Strossmayerove ulice preko Rokove prema kolodvoru. U radu su prikazane tramvajske stanice gradskog električnog tramvaja, a i Pravila električnog tramvaja slobodnog i kraljevskog grada Osijeka, dan je Vozni red na gradskom električnom tramvaju u njegovom početku funkcioniranja, koje su bile cijene pretplatnih karata za đake i državne činovnike, prikazana su imena namještenika tramvaja te reakcije građana na elektrifikaciju grada i tramvaja. U radu se spominju i neki događaji sa značajnim ljudima kao što je „tramvajska nesreća“ biskupa Strossmayera, opis vožnje omnibusom Vilme Vukelić, ilustracije konjskog i električnog tramvaja Ivana Rocha i karikature o elektrifikaciji grada i tramvaja slikara Vladimira Filakovca u osječkom „Hrvatskom listu“.

Autori: Darko Varga, dipl.ing., akademik Dragutin Feletar

7. Zavičajna arhitektura

Knjiga je nastavak suradnje autora, rođenog i školovanog u Osijeku, s Gradom Osijekom u objavlivanju knjiga iz povijesti i teorije suvremene arhitekture. Grad Osijek je financirao objavlivanje (putem nakladnika „Revija, Osijek“) autorovih knjiga ENDEMSKA ARHITEKURA (1987.) i TERCIJARNI GRAD (1988.). Nadalje, autor je kao glavni urednik u suradnji sa Zavodom za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, inicirao, organizirao i oblikovao ediciju MURSA AETERNA u čijem su sastavu objavljene knjige Danice Pinterović „Mursa“ i grupe autora „Veliki osječki most“, s predgovorima autora. Obavljene su pripreme za izdavanje sljedeće tri knjige i to u ulozi Murse u ovom dijelu Rimskog carstva, o crkvenoj arhitekturi Tvrđe, te o projektima gradnje Tvrđe.

Program predložene knjige ZAVIČAJNA ARHITEKTURA/VERNACULAR ARCHITECTURE obuhvaća autorove projekte izrađene za Osijek i Vukovar u okviru međunarodnih teza o autohtonoj regionalnoj arhitekturi, kao poticajnom faktoru u kreiranju suvremenog arhitektonskog izraza. Knjiga sadrži: autorovo razumijevanje povijesnog razvitka Osijeka (Mursa Aeterna); odavanje počasti osječkim velikanima i formiranje reprezentativnog pristupa Tvrđi (Rondel velikana), istraživanje formiranja suvremenog grada na tradiciji slavonske arhitekture (Novi Grad Osijek); oblikovanje suvremene arhitekture s asocijacijom na osječku secesiju (Gradska i sveučilišna knjižnica); istraživanje formiranja novog urbanog prostora u sastavu Sveučilišnog ambijenta (Sveučilišni centar); podržavanje teza eko-arhitekture primjenom u urbanoj interpolaciji (Ribarska ulica); primjena ideja bionike u koncipiranju zdravstveno-nastavne arhitekture (Veleučilište Lavoslav Ružička); koncipiranje tema pejzažne arhitekture pri obnovi i revitalizaciji postojeće zgrade (Ribarski dom); istraživanje mogućeg oblikovanja suvremene arhitekture kao asocijacije na arhitekturu u vrijeme života osnivačice crkvenog reda (Crkva Svetih Ćirila i Metoda); uvažavanje aktualnih teza topografske arhitekture kao protežirane koncepcije formiranja ambijenata unutar gradske jezgre ili atraktivnog pejzaža (Bijela lađa); istraživanje očekivane budućnosti arhitekture na temelju koncipiranja arhitektonskih zgrada s kinetičkim svojstvima kretanja ili spontanijet umjetanja (Stambena zgrada Sjenjak); oblikovanje urbanističkog detalja kao spomeničkog ambijenta i reprezentativnog pristupa zgradi (Spomenik Lavoslava Ružičke); dizajn popisa

članova HAZU u predvorju Osječke gimnazije kao spomen i kao poticaj učenicima gimnazije (Spomen ploča članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iz Osijeka); sažetak biografije i bibliografije autora kao osnovna informacija o djelu autora.

Autorova arhitektonska istraživanja aktualnosti zavičajne arhitekture u interpretaciji novih arhitektonskih formi obuhvaćaju i druge regije. Kao primjer navodi se istraživanje bizantsko-islamske arhitekture, kao suvremenog arhitektonskog izraza, realizirano u projektu Nacionalne i sveučilišne biblioteke Kosova, a koji je u pregledu značajnih događanja u stogodišnjoj povijesti arhitekture (1914. – 2014.) na prošlogodišnjem Biennalu arhitekture u Veneciji apostrofirani kao najznačajniji arhitektonski događaj 1982. godine. Projekt Sjenjak uvršten je u autorovu knjigu „Kinetička arhitektura“, a ova knjiga navedena je kao jedina recentna literatura u natuknici „Kinetic Architecture“ u Oxfordskom leksikonu svjetske arhitekture.

Autorov opus dobio je veći broj i društvenih priznanja od kojih su značajnije: nagrade Udruženja hrvatskih arhitekata za nakladničku djelatnost i za životno djelo; Godišnja nagrada i nagrada za životno djelo Vladimir Nazor; Nagrada Grada Zagreba za životno djelo; Nagrada Grada Osijeka za znanost; Odličje zasluga za narod sa srebrnim vijencem i Odličje Marka Marulića.

Autor: akademik Andrija Mutnjaković.

8. Palača Slavonske generalkomande u osječkoj Tvrđi

Palača Slavonske generalkomande u osječkoj Tvrđi zbog svoje je monumentalnosti i arhitektonske kvalitete jedno je od najznačajnijih spomenika barokne arhitekture u Hrvatskoj. Izgrađena je 1723. godine kao jednokatnica, a 1765. godine dograđen je drugi kat južnog (glavnog) i zapadnog krila. Tijekom 20. stoljeća zgrada je pretrpjela nekoliko radikalnih adaptacija unutrašnjosti i pročelja koji su narušili njezinu kvalitetu.

Izvorno građevina je središte vojne (Generalata), a potom i civilne (Zemaljske) uprave. Nakon što je 1783. godine zapovjedništvo Vojne krajine preseljeno u Petrovaradin, zgrada je prenamijenjena u vojarnu što će i ostati sve do 1970.-ih. Vanjska pročelja su obnovljena i vraćena u izvorno stanje 2005. godine. Danas je u zgradi smještena uprava Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

Iako se smatra da je gradnju palače inicirao jedan od tada vodećih ljudi Habsburškog Carstva – princ Eugen Savojski, njezin projektant nije poznat, tek se zna da je njezinu gradnju u početku nadzirao inženjer Heisse. Četverokrilna zgrada svojim volumenom zauzima čitav gradski blok na sjevernoj strani središnjeg tvrđavskog Trga sv. Trojstva te od vremena svoje izgradnje do danas ostaje najveća palača na području Hrvatske. U njezinu oblikovanju karakteristično je glavno (južno) pročelje u čijem su središnjem dijelu prizemlja reprezentativni portal s atlantima i veža (vestibul), a na katu glavna prostrana dvorana s balkonom.

Uzimajući u obzir da su krila zgrade oblikovanjem i veličinom stupnjevana po važnosti, zgrada svojim tipološkim karakteristikama predstavlja prijelaz iz tradicionalnog četverokrilnog u suvremeni trokrilni tip palače. Također, primjena enfilade (niz prostorija povezanih prolazima u osi) u unutrašnjosti pokazuje odlike baroknog stila.

No, najveću inovaciju u arhitekturi ovih područja predstavlja oblikovanje pročelnog portala s istaknutim bočnim kompozitnim stupovima i figuralnim atlantima – hermima koji nose valovitu ogradu balkona prvog kata. Dodatno, portal je obogaćen fino klesanom vegetabilnom ornamentikom. Navedeni elementi svrstavaju ovaj portal među najreprezentativnije portale kontinentalne Hrvatske.

Drugu veliku vrijednost ove građevine predstavlja veža-vestibul kojim dominiraju monumentalni kameni toskanski stupovi iza kojih slijede dva simetrično postavljena stubišna kraka kojima se pristupa katu građevine.

Upravo način oblikovanja pročelnog portala i veže upućuju na srednjoeuropsko porijeklo projekta Slavonske generalkomande, koji se mogu usporediti s tadašnjim suvremenim ostvarenjima vodećih bečkih arhitekata.

Ova građevine predstavlja važan dio povijesti hrvatske barokne arhitekture i zasigurno pripada srednjoeuropskom baroknom korpusu. Cilj monografije je objediniti dosadašnja istraživanja, ali još više istražiti otvorena pitanja i navedene smjernice te dati potpunu valorizaciju te izuzetno važne građevine. Istraživanje bi se usmjerilo na arhitekturu zgrade, njezin povijesni razvoj, okolnosti gradnje, porijeklo projekta te njezin kontekst i valorizaciju unutar hrvatske i srednjoeuropske barokne arhitekture. Objavljivanjem monografije na hrvatskom i engleskom jeziku rezultati istraživanja bili bi dostupni stručnoj i široj domaćoj i stranoj publici.

Autori: doc.dr.sc. Margareta Turkalj Podmanicki, dr.sc. Katarina Horvat-Levaj.

9. Znanstveno stručni časopis Anali svezak 31

10. Znanstveno stručni časopis Anali svezak 32

11. Struktura kapitala u kontekstu hrvatskog poduzetništva

Dr.sc. Martina Harc, znanstvena suradnica Zavoda u suradnji s prof.dr.sc. Ljiljanom Vidučić i izv.prof.dr.sc. Sandrom Pepur s Ekonomskof fakulteta u Splitu u 2018. godini raditi će na zajedničkom projektu izdavanja knjige Struktura kapitala u kontekstu hrvatskog poduzetništva. Knjiga je nastavak znanstveno istraživačkog rada dr.sc. Martine Harc.

Teorija strukture kapitala važna je za poduzeća koja svakodnevno donose financijske odluke. Iz razloga jer ona pokušava objasniti izvore i strategiju financiranja poslovanja poduzeća. Odluke o strukturi kapitala Stewart Mayers (1984.) je nazvao zagonetkom strukture kapitala (engl. the capital structure puzzle) jer niti jedna teorija ne može u potpunosti objasniti financijske odluke poduzeća. Osnovna dilema koja se nameće prilikom donošenja odluka o financiranju je financirati se putem duga ili vlastitog kapitala. Također se nameće pitanje kako pronaći optimalan način financiranja na tržištu na kojem su budući novčani tijekovi nesigurni, a izvori kapitala se pojavljuju u različitim oblicima.

Od kada su Modigliani i Miller objavili svoj poznati rad 1958. godine, tema strukture kapitala generirala je veliki interes među znanstvenicima. Teorijska podloga strukture kapitala počiva na dvije osnovne teorije strukture kapitala koju čine teorija izbora i teorija postupka slaganja. Ove dvije teorije na najbolji način opisuju modele financiranja poduzeća. Prema teoriji izbora postoji optimalna poluga poduzeća kojoj poduzeće teži. Stupanj optimalne poluge postignut je u točki u kojoj se izjednačavaju koristi i troškovi zaduživanja. Koristi zaduživanja proizlaze iz porezne zaštite koja se ostvaruje kroz trošak kamata koje predstavljaju poreznu olakšicu. Troškovi zaduživanja predstavljaju troškove financijskih neprilika koji nastaju kako se poduzeće zadužuje. Nasuprot ove teorije je teorija postupka slaganja koju su prvi predložili Myers i Majluf (1984.) prema kojoj ne postoji optimalna poluga kojoj poduzeće teži. Poduzeća slijede hijerarhiju zaduživanja prema modelu da se prvo financiraju interno generiranim sredstvima, a tek onda eksternim načinom financiranja.

U “savršenim tržištima“ investicijske odluke neovisne su o financijskim uvjetima na tržištu jer sva poduzeća imaju jednak pristup tržištima kapitala, a financijska struktura poduzeća irelevantna je u financiranju poslovanja poduzeća. U “nesavršenim tržištima“ struktura kapitala poduzeća odnosi se na različite kombinacije financiranja u svrhu financiranja poslovnih odluka poduzeća. Izbor načina financiranja ima posljedice na buduće poslovanje poduzeća.

Financiranje je proces. Započinje potrebom za financijskim sredstvima i pretpostavlja postojanje ponude i potražnje za istim. Svrha financijskog zaduživanja u bilo kojem obliku je rast i razvoj poduzeća. Kako bi poduzeće osiguralo financijski kontinuitet koji mu je

neophodan, ukoliko želi rasti i time biti direktno konkurentno u svom okruženju, tada proces financiranja zauzima vrlo važno mjesto u politici upravljanja poduzećem. Financiranje predstavlja proces pribavljanja, korištenja i vraćanja financijskih sredstava njihovim izvorima. Ukoliko je prihod, koji se ostvari korištenjem tuđih sredstava, veći od kamatne stope troška kapitala tada se može govoriti o isplativosti korištenja takvog načina financiranja. Ipak još uvijek ostaje otvoreno pitanje je li se bolje financirati vlastitim (interno generiranim) sredstvima (gotovina, dividenda, neisplaćena dobit) ili upravljati tuđim izvorima financija i za to plaćati naknadu u obliku kamate. Oblik financiranja i vrsta izvora financiranja utjecat će na strukturu kapitala poduzeća. U literaturi se često pod pojmom struktura kapitala koristi izraz «financijska poluga poduzeća» pod kojom se podrazumijeva udio korištenja duga za financiranje poduzeća u odnosu na ukupni kapital poduzeća. Pitanje vertikalne financijske strukture ostaje uvijek otvoreno kako za menadžere tako i za teoretičare jer relativno je teško donijeti odluku o optimalnom načinu financiranja s obzirom na dinamičnost poslovnih promjena, ali i onih institucionalnih i zakonodavnih. Ipak, jedna stvar je neosporna, a to je da pristup eksternom načinu financiranja imaju samo likvidna poduzeća čiji financijski pokazatelji odgovaraju kriterijima financijskih institucija. Za hrvatske pojmove likvidno poduzeće je ono koje pravovremeno podmiruje sve svoje obveze te je kao takvo i poželjan partner izvorima financiranja. U Hrvatskoj, struktura kapitala još uvijek je neistražen pojam iako je esencijalna u poslovanju poduzeća. Prilikom definiranja i načina mjerenja strukture kapitala, različiti autori različito su tumačili strukturu kapitala. Prema Orsagu (2003.) struktura kapitala predstavlja dugoročnu financijsku strukturu koja obuhvaća (dugoročne) dugove i vlasničku glavnica poduzeća. Odnosno, iz ukupne financijske strukture isključene su kratkoročne i tekuće obveze poduzeća. Titman i Wessels (1988.) navode šest mjera financijske poluge: dugoročni dug podijeljen s tržišnom vrijednosti kapitala, dugoročni dug podijeljen s knjigovodstvenom vrijednosti kapitala, kratkoročni dug podijeljen s tržišnom vrijednosti kapitala, kratkoročni dug podijeljen s knjigovodstvenom vrijednosti kapitala, konvertabilni dug podijeljeni s tržišnom vrijednosti kapitala i konvertabilni dug podijeljeni s knjigovodstvenom vrijednosti kapitala. Frank i Goyal (2007.) koristili su četiri različite mjere poluge koje se razlikuju po tome koriste li se tržišne ili knjigovodstvene vrijednosti te koriste li se vrijednost ukupnog duga ili samo dugoročnog duga. Rajan i Zingales (1995.) tvrdili su da izbor relevantne mjere kao zavisne varijable prilikom mjerenja poluge ovisi o objektivnosti analize. U ovom radu korist će se termin struktura kapitala poduzeća kao odnos ukupnih obveza poduzeća u odnosu na njegovu ukupnu imovinu jer će struktura kapitala biti mjerena polugom poduzeća kao odnosom ukupnih obveza i ukupna imovine poduzeća.

Dosadašnja istraživanja o strukturi kapitala bila su usmjerena prema dvjema teorijama: teoriji izbora i teoriji postupka slaganja. S obzirom da svaka teorija sugerira kako neke varijable mogu biti korelirane s polugom poduzeća, oko tih dviju teorija znanstvenici su postavljali hipoteze shodno zemlji u kojoj je istraživanje napravljeno te ih testirali odgovarajućom metodologijom. Cilj je bio identificirati ključne varijable koje utječu na strukturu kapitala. Prema rezultatima istraživanja pojedina teorija je podržavana ili osporavana. Prema Harrisu i Ravivu (1991.) istraživanja su se općenito slagala oko toga da se poluga poduzeća povećava s povećanjem materijalne imovine, porezne zaštite, razvojnim mogućnostima poduzeća, a smanjuje povećanjem volatilnosti, troškova oglašavanja, istraživanja i razvoja, mogućnosti stečaja, profitabilnosti i jedinstvenošću proizvoda. Ramlall (2009.) je istraživao strukturu kapitala poduzeća s Mauricijusa koja ne kotiraju na burzi. S obzirom na dobivene rezultate, model je podržao teoriju postupka slaganja. Jong et al. (2007.) ispitali su utjecaj specifičnih faktora poduzeća i specifičnih faktora države na stupanj zaduženosti poduzeća u 42 zemlje svijeta. Došli su do zaključka da se specifični faktori poduzeća razlikuju među državama odnosno da faktori karakteristični za poduzeće ne utječu u istoj mjeri na poduzeća u različitim

državama. Njihovo istraživanje podržava konvencionalne teorije strukture kapitala ističući važnost indirektnog utjecaja specifičnih faktora države na determinante strukture kapitala.

Stoga, uvažavajući prethodne pretpostavke i istraživanja, temeljni zadatak ove knjige jest doprinijeti boljem poznavanju strukture kapitala s aspekta ekonomskih znanosti, identificirati ključne varijable koje utječu na strukturu kapitala hrvatskih poduzeća te unaprijediti i promicati važnost strukture kapitala u kvaliteti upravljanja poduzećem.

Napomena: Kao jedna od aktivnosti, odnosno plana rada Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Osijeku, je i nakladnička aktivnost. S obzirom da nakladništvo podrazumijeva i osiguranje financijskih sredstava, Zavod u Osijeku se, za svaki od projekata koji uključuje i sve radnje oko objave knjiga, monografija i sl., javlja na sve moguće natječeaje, za potporu objavljivanja takvih djela. Sve gore navedene publikacije, planirane u 2018. godini bi se financirale, isključivo novčanim iznosima koji bi se za te svrhe dobili po osnovi dobivenih sredstava putem javnih natječaja.

Iz redovnih sredstava Zavoda financiralo bi se izlaženje časopisa Zavoda HAZU u Osijeku, Anala, u cijelosti ili uz sufinanciranje, objave radova sa skupova na kojima su u organizaciji ili suorganizaciji Zavoda održana predavanja. Napomena se temelji na Odluci Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a na prijedlog Uprave Akademije od 27. svibnja 2015. godine, u kojoj stoji: "troškove tiska i nakladničke djelatnosti te isplate autorskih honorara za nakladničku djelatnost potrebno je svesti u okvire dobivenih financijskih potpora. Autorski honorari isplaćivat će se isključivo u okviru odobrene potpore u kojoj su sredstva izričito namijenjena isplati autorskih honorara."

Znanstveno stručni skupovi i simpoziji

1. Sedmi međunarodni znanstveni simpozij Gospodarstvo Istočne Hrvatske – jučer, danas, sutra – u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

2. Simpozij Vladimir Jelovšek: na raskrižju medicine i književnosti – u suradnji s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti HAZU u Zagrebu i Umjetničkom akademijom Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.

3. Međunarodna konferencija Interdisciplinary Management Research XIV– u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

Ostalo

1. Uređenje spomen sobe nobelovaca Lavoslava Leopolda Ružičke i Vladimira Preloga u III. gimnaziji u Osijeku.
2. Podizanje spomen biste akademiku Miji Kišpatiću na Rondelu učenika Gimnazije u Osijeku u Perivoju hrvatskih velikana

**PLAN PRIHODA I RASHODA ZA
2018. GODINU –
OSJEČKO-BARANJSKA
ŽUPANIJA**

Opis	Plan za 2018.	Plan za 2017.	Indeks 2018./2017.
PRIHODI	159.000,00 kn	100.000,00 kn	159,00
1. OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA	159.000,00 kn	100.000,00 kn	159,00
UKUPNO	159.000,00 kn	100.000,00 kn	159,00
Opis			
RASHODI	159.000,00 kn	100.000,00 kn	159,00
1. MATERIJALNI TROŠKOVI	100.000,00 kn	65.000,00 kn	153,85
1. Dnevnice za službena putovanja			
2. Uredski materijal			
3. Stručna literatura			
4. Materijal za čišćenje i higijenske potrepštine			
5. Energija i grijanje			
6. Nabavka uredske opreme			
7. Troškovi telefona, interneta i poštarine			
8. Tekuće i investicijsko održavanje			
9. Komunalne usluge			
10. Usluge studentskog servisa			
11. Grafičke i tiskarske usluge			
12. Film i izrada fotografija			
13. Reprezentacija			
14. Računalna oprema			
15. Ostali nespomenuti rashodi			
16. Putni troškovi vanjskih suradnika			
17. Honorari za izdavačku djelatnost			

2. TROŠKOVI REALIZACIJE PROJEKATA	59.000,00 kn	35.000,00 kn	168,57
Osječka Tvrđa		20.000,00 kn	
Mursa - Hadrijanova kolonija uz limes Rimskog carstva	3.000,00 kn		
Sakralna arhitektura Osječke Tvrđe			
Konzervatorske i urbanističke posljedice rušenja bedema Tvrđe u Osijeku			
Monografija o zavjetnom spomeniku Presvetog Trojstva u Osječkoj Tvrđi			
Kartografski izvori za povijest osječke Tvrđe	3.000,00 kn		
Mursa u svjetlu numizmatičkih nalaza			
Spomen soba Nobelovcima u III. Gimnaziji u Osijeku			
Zavičajna arhitektura	3.000,00 kn		
Palača Slavonske generalkomande u osječkoj Tvrđi			
Osječki tramvaj od konjskog do električnog			
Podizanje spomen biste akademiku Miji Kišpatiću na Rondelu učenika Gimnazije	50.000,00 kn		
Anali 31 i 32 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku		15.000,00 kn	
UKUPNO RASHODI	159.000,00 kn	100.000,00 kn	159,00